

L'OFRENA DE FLORS A SANT ANASTASI COMPLEIX 50 ANYS

LA PRIMERA VA FER-SE L'11 DE MAIG DE 19

Per: Jordi Curcó Historiador i periodista

Autor del llibre "Sant Anastasi de Lleida. Història, tradició i llegenda"

Cada 11 de maig, Lleida festeja al seu Patró Sant Anastasi que segons creença i tradició nasqué a Lleida, a l'antic barri de Magdalena, a l'entorn de l'any 263. De ben jove marxà a Roma, per allistar-se en l'exèrcit de l'emperador Dioclecià i allí, admirat de la fe i perseverança dels cristians, tot i les persecucions, deixà les armes per a fer-se cristià. L'emperador, enutjat de l'actitud d'aquest jove soldat, al qual havia distingit amb el càrrec de pretor de la seva guàrdia, donà ordre d'empresonar-lo, però aquest s'escapolí i emprengué el retorn a Lleida, amb altres 73 companys de milícia i alhora de fe, als qual ell mateix havia convertit amb el seu exemple. Una vegada a casa, la guàrdia del governador Dacià de Tarragona detingué Anastasi i el traslladà a Badalona. En aquesta ciutat, de la qual també n'és Patró, fou empresonat i martiritzat, morint decapitat juntament amb els 73 companys de milícia l'11 de maig de l'any 303.

Pel que fa al seu patrocini, cal remuntar-nos al 9 de maig de 1627, fa enguany 391 anys, quan els paers de la ciutat van fer "Vot" de celebrar tots els anys la festa de Sant Anastasi màrtir, fill de Lleida, com a Patró de la ciutat amb solemne Ofici i processó. Amb el pas dels temps s'afegiren a la festa religiosa diversos actes festius populars, que han configurat l'actual Festa Major.

Aquella antiga i solemne Processó s'ha vist transformada amb l'actual ofrena de flors al Patró, que té lloc el migdia de cada 11 de maig, dia de la seva festa, a la plaça de Sant Joan i que compleix 50 anys. O dit d'una altra manera, mig segle de vida. El naixement d'aquest acte que ha esdevingut un dels més populars de la Festa Major, es deu als esforços que fa cinquanta anys feia la Paeria per aconseguir, en un context polític, social i religiós molt concret, una major participació ciutadana en la processó de Sant Anastasi, que s'havia convertit cada cop més en un seguici oficial, sense caliu popular, tot i el nombrós públic que esperava veure-la passar.

Aquest fet és una clamor en la premsa del moment. És el cas de la revista "Ciudad" que en la crònica del dia de Sant Anastasi de 1965 recull l'opinió generalitzada a la ciutat amb el següent comentari, referit a la processó del Patró: "...procesión, a la que los leridanos, cosa inexplicable, y como todos los años no asistieron".

Així arribaria la Festa Major de 1968, quan l'anomenada *Comisión de Férias y Fiestas* rebria una proposta del Cercle Medina vinculat a la *Sección Femenina*, per tal de reconvertir la que era coneguda com a "*Procesión Civico-religiosa de Sant Anastasio*", en una multitudinària Ofrena de Flors al Patró, protagonitzada pels infants de la ciutat que anirien abillats amb el vestit típic català. La iniciativa, sorgida Mª Dolors Miarnau, esposa de qui era aleshores alcalde de Lleida Joan Casimiro Sanguenís, prenia com a model l'ofrena a la Verge del Pilar que des de l'any 1958 es feia a Saragossa el 12 d'octubre, en honor de la seva Patrona i que havia arrelat amb força a la capital aragonesa.

La Comissió entomà aquella proposta, encomanant al mateix Cercle Medina la seva organització. Així fou com la primera Ofrena Floral a Sant Anastasi tingué lloc el matí de l'11 de maig de 1968, fa 50 anys. El novedós acte obligà a canviar el concepte de la processó, escurçant el trajecte i retallant el seu caràcter oficial a fi de donar-li una major popularitat, que amb l'assistència de la quitxalla estava assegurada. Així, la processó amb la imatge del Patró sortiria com cada any de la Catedral acompanyada per la Corporació Municipal i les primeres autoritats amb la "Reina y Damas de Honor de las Fiestas", el bisbe de la diòcesi, el capítol catedral i el clergat. L'encapçalaria la comparsa de gegants, amb els Heralds i Signífers i la tancaria com era costum un piquet de l'Exercit, amb bandera, banda i música. Però en aquella ocasió ja no retornaria a la Catedral com s'havia fet sempre, si no que culminaria a la Plaça de Sant Joan, on el Patró que havia estat col·locat en un empostissat, rebria per primera vegada l'ofrena de desenes de flors ofrenades per una munió d'infants vestits de catalanets.

La primera ofrena agradà i molt als lleidatans, havent estat un gran èxit de convocatòria que aniria en augment. D'aquest encert se'n feu ressò el periodista Piñero en la seva secció "Reloj de la Seo" del diari "La Mañana" del 12 de maig de 1971: "...la ofrenda floral infantil está encarrilada definitivamente. Los niños leridanos hicieron el milagro de convertir la agonizante procesión de San Anastasio en una fiesta alegre...".

L'Ofrena ha viscut durant aquest mig segle de vida una continua i imparabile renovació i adaptació als nous temps, havent-se incorporat en aquest homenatge a Sant Anastasi les entitats socials, culturals, veïnals i les Cases Regionals. Més recentment ho han fet també les entitats de Cultura Popular i Tradicional, amb el seguici festiu que l'encapçala. Però això ja és un altra història...